

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/279/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014201898
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014201898.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie so sídlom Tulčík č. 26, IČO: 31 303 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Štúra č. 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 27. augusta 2014, č. 7061/2014-1.10 (10/2014-rozkl.), o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. septembra 2015, č.k. 1S 244/2014-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. septembra 2015, č.k. 1S 244/2014-66 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 10. septembra 2015, č.k. 1S 244/2014-66, podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného dňa 27. augusta 2014, č. 7061/2014-1.10 (10/2014-rozkl.), ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody č. 4260/2014-2.3 zo dňa 25. marca 2014 (správne malo byť uvedené 23. mája 2014), ktorým Poľovníckej spoločnosti O. ako príslušný orgán štátnej správy podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. c/ zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa ustanovenia § 65 ods. 1 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o ochrane prírody a krajiny“), v súlade s ustanovením § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. b/ a c/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a ustanovenie § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov povolilo výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, t.j. povolilo usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri O., držať ho a prepravovať „Podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona“.

1. Odstrel možno zrealizovať od 01.06.2014 do 30.11.2014 posiedkou na lokalite Y., ponad horáreň O. a postriežkou na lokalite O. - O. a W. - N. (k.ú O. a T.).
2. Usmrtený bude jedinec, ktorého hmotnosť nepresiahne 100 kg alebo šírka jeho prednej laby je do 12 cm a zároveň dĺžka zadnej laby do 21 cm.
3. Odstrelu nebude predchádzať vnadenie mäsitou návnadou, s výnimkou možnosti použiť živočíšny materiál v súlade s článkom 23 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov určených pre ľudskú spotrebu v platnom znení.
4. Plánovaný čas lovu bude vopred oznámený ministerstvom poverenej osobe - Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky - Správe NP Malá Fatra (ďalej len „kontaktná osoba“).
5. Odstrel medveďa bude neodkladne oznámený kontaktnej osobe s cieľom kontroly dodržiavania podmienok výnimky a vykonania prehliadky usmrteného jedinca.
6. Do príchodu zamestnanca kontaktnej osoby bude ulovený medveď ponechaný na mieste odlovu (meranie vykonáva výhradne kontaktná osoba). Zástupca žiadateľa vopred zabezpečí možnosť odváženia uloveného jedinca s presnosťou na 0,5 kg. Hmotnosť usmrteného jedinca sa posudzuje spolu s vývrhom.
7. Žiadateľ umožní zamestnancovi kontaktnej osobe odber vzorky (zo srsti, svaloviny, vnútorných orgánov, krvi a pod.) a zubu z usmrteného jedinca na účely analýz.
8. Formulár „Hlásenie o usmrtení medveďa hnedého“ s údajmi o usmrtenom medveďovi zašle žiadateľ na ministerstvo do dvoch týždňov od realizácie usmrtenia.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že dňa 3. februára 2014 doručila poľovnícka spoločnosť O. žalovanému žiadosť o povolenie výnimky zo zákazov v ustanovení § 35 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny spočívajúcej v usmrtení jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Kriváň v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľov a v snahe o zníženie značných škôd spôsobených na poľnohospodárskych kultúrach. Žiadateľ žiadosť odôvodňoval častými stretmi lesného personálu a turistov s medveďmi a škodami na včelách a poľnohospodárskych plodinách.

K predloženej žiadosti žiadateľa a stanovenie podmienok na povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného druhu živočích - medveďa hnedého v roku 2014 vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) stanovisko, v ktorom uviedla, že navrhované lokality odlovu sa nachádzajú v 2. Stupni ochrany, v katastroch obcí O. a T., mimo SKUEV0252 Malá Fatra, predmetný poľovný revír však do SKUEV0252 Malá Fatra zasahuje asi 3 svojej výmery a rovnako zasahuje do vyšších stupňov ochrany a to do 3. - 5. stupňa, pričom navrhla povoliť výnimku na usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého s hmotnosťou do max. 130 kg v období od 01.06.2014 do 30.11.2014 posiedkou a postriežkou v lokalitách O. - O., W. - N. a Y. ŠOP SR tiež posúdila vplyv povolenia tejto výnimky aj z hľadiska dopadu realizácie tejto výnimky na populáciu medveďa hnedého v územiach európskeho významu (UEV0252 Malá Fatra, UEV0663 a UEV0251 Zázrivské lazy). ŠOP SR listom zo dňa 17. marca 2014 doplnila svoje stanovisko o poznatky o správaní sa medveďov v konfliktných oblastiach a fotodokumentáciu. Niektoré pripomienky žalobcu navrhla ŠOP SR zapracovať do rozhodnutia, avšak upozornila na to, že niektoré z pripomienok žalobcu presahujú dlhodobý rámec riešenia, ktorý nie je možno zabezpečiť v krátkom časovom rozsahu potrebnom na povolenie výnimky.

Krajský súd ďalej zistil, že prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 23. mája 2014, č. 4260/2014-2.3 žalovaný v zmysle § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. b/ a c/ zákona o ochrane prírody a krajiny povolil výnimku zo zákazov ustanovených v ustanoveniach § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ zákona o ochrane prírody a žiadateľovi povolil usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri O., držať ho a prepravovať, pričom stanovil podmienky realizácie výnimky v zmysle § 82 ods. 12 citovaného zákona.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad, ktorý bol rozhodnutím žalovaného zo dňa 27. augusta 2014, č. 7061/2014-1.10 (10/2014-rozkl.), zamietnutý a bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie o povolení výnimky na odstrel medveďa hnedého.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru totožnému so správnymi orgánmi a konštatoval, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona. Rozhodnutie žalovaného vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci, pričom správne orgány v konaní správne aplikovali príslušné ustanovenia zákona o ochrane prírody, ktoré upravujú výnimky, resp. podmienky pre povolenie výnimky z podmienok ochrany chránených druhov.

Vo vzťahu k žalobným námietkam žalobcu tieto krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné, pričom uviedol, že uplatnením postupu podľa zákona o ochrane prírody v uvedenom správnom konaní nedošlo k rozporu s ustanoveniami Smernice o biotopoch, pretože aj táto pripúšťa povolenie výnimky z podmienok ochrany druhov živočíchov európskeho významu uvedených v prílohe č. IV tejto smernice za predpokladu, že neexistuje iná a uspokojivá alternatíva a výnimka nespôsobí zhoršenie stavu ochrany populácie príslušného druhu na území jeho prirodzeného výskytu a že povolenie výnimky je v záujme zdravia a bezpečnosti ľudí a v záujme predchádzania škôd na majetku ľudí, pričom tieto podmienky boli v konaní v plnom rozsahu splnené. Taktiež krajský súd poukázal na to, že dokument vypracovaný Európskou iniciatívou pre veľké šelmy vo svojej prílohe č. 2 žiadnym spôsobom nedáva do súvisu s ustanoveniami Smernice o biotopoch ani s povoľovaním výnimiek z podmienok ochrany druhov európskeho významu. Smernica o biotopoch nevyžaduje od členských štátov, aby mali schválené plány pre manažment veľkých šeliem. Článok 6 ods. 1 tejto smernice vyžaduje prijatie manažmentových plánov len pre osobitné územia ochrany, ktoré sú súčasťou sústavy Natura 2000. Taktiež uviedol, že konaním o povolení výnimky na usmrtenie medveďa hnedého nebola dotknutá ochrana prírodných biotopov ani ochrana biotopov medveďa hnedého, nebol dôvod, aby správne orgány v predmetnom konaní osobitne odôvodňovali svoje rozhodnutia z hľadiska uplatnenia článku 3 ods. 1 Smernice o biotopoch.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP s odôvodnením, že žalobca v konaní nebol úspešný.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca uviedol, že na internetovej stránke ŠOP SR v časti „Lokality Natura 2000“, vyplýva, že v území európskeho významu Malá Fatra je medzi druhy, ktoré sú predmetom ochrany, zaradený aj medveď hnedý a preto zastával názor, že bolo povinnosťou správnych orgánov skúmať, či nemožno vylúčiť strety medveďa hnedého s obyvateľmi v území, ktoré bolo vyhlásené za chránené s cieľom dosiahnuť priaznivý stav ochrany tohto chráneného živočícha v jeho prirodzenom biotope, je dôvod na udelenie výnimky. Ďalej vytkol prvostupňovému súdu, že sa nijakým spôsobom nevyrovnal ani s ďalšou zásadnou námietkou žalobcu, ktorou je nepreukázanie toho, akým spôsobom za neexistencie akýchkoľvek preventívnych opatrení by mohla udelená výnimka viesť k naplneniu sledovaného cieľa.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

3.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

4.

Podľa ustanovenia § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) účinný od 01.07.2016 odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté predo

dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 250ja ods. 2 OSP v spojení s ustanovením § 492 ods. 2 SSP poriadku a dospel k záveru, že konanie je potrebné zastaviť.

Podľa ustanovenia § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ustanovenia § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa ustanovenia § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa ustanovenia § 104 ods. 1 OSP veta prvá ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa ustanovenia § 82 ods. 9 písm. a/ zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol.

Podľa ustanovenia § 89 ods. 3 písm. b/ citovaného zákona, rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na uvedené zákonné ustanovenia ako aj stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. Snj 72/2013 z 24. júna 2014, podľa ktorého neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha - medveďa hnedého, spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Správny orgán, resp. súd preto môže (ba dokonca musí) zastaviť konanie o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

V danej veci bol napadnutým rozhodnutím povolený odstrel medveďa hnedého v poľovnom revíri O. od 01.06.2014 do 30.11.2014 poslednou na lokalite Y, ponad horáreň O. a postriežkou na lokalite O. - O. a W. - N. (k.ú. O. a T.). Čas, do ktorého bola povolená realizácia výnimky na odstrel medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri uplynul už v čase rozhodovania krajského súdu (30. novembra 2014).

Neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha - medveďa hnedého spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje.

V čase rozhodovania súdu prvého stupňa už uplynul čas, na ktorý bola povolená výnimka preskúmaným rozhodnutím žalovaného. V dôsledku toho žalobou napadnuté rozhodnutie správneho orgánu stratilo platnosť (uplynutím času, na ktorý bolo vydané), preto sa ani nemôže jednať o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických

osôb alebo, ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. To znamená, že v čase súdneho prieskumu už neexistovalo rozhodnutie, ktoré by mohlo byť predmetom súdneho preskúmania. Podmienky pre postup podľa V. časti druhej hlavy OSP preto splnené neboli. Súd prvého stupňa rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, keď žalobu na preskúmanie rozhodnutia, ktoré zo zákona stratilo platnosť zamietol.

Tento názor je v súlade s názorom Ústavného súdu SR prezentovanom v uznesení sp.zn. III. ÚS 502/2015, v ktorom vyjadril, že „Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná“.

Odvolací súd preto podľa ustanovenia § 492 ods. 2 SSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h/ OSP rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie podľa ustanovenia § 104 OSP zastavil, lebo konaniu a rozhodnutiu vo veci bránila neodstrániteľná prekážka konania, ktorou je nedostatok právomoci súdu na preskúmanie neexistujúceho rozhodnutia.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 246c OSP v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 a s ustanovením § 146 ods. 1 písm. c/ OSP a s § 492 ods. 2 SSP. Výslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené a u žiadneho z účastníkov nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.